

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató
2023-2024

DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

KÖZOKTATÁSI VEZETŐ ÉS PEDAGÓGUS-SZAKVIZSGA
szakirányú továbbképzési szak

KÉPZÉSI FÜZET

Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Felnőttképzési Központ

Debrecen
2023

Tartalomjegyzék

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	2
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK	3
MINTATANTERV	8
TANULMÁNYI INFORMÁCIÓK	10
FELNŐTTKÉPZÉSI SZERZŐDÉS	11
TANTÁRGYLEÍRÁSOK	13
SZAKDOLGOZATI ÚTMUTATÓ ÉS KÖVETELMÉNYEK.....	45
OKTATÁSIRÁNYÍTÁSI GYAKORLAT	48

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Az intézmény címe:	Debreceni Református Hittudományi Egyetem 4026 Debrecen, Kálvin tér 16. Telefonszám: 52/518-500
Intézmény azonosító:	FI12746
Központvezető:	Dr. Joó Anikó PhD
Képzésfelelős:	Dr. Joó Anikó PhD
Oktatásszervező:	
Képzési forma:	esti tagozat

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK
Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga
szakirányú továbbképzési szak

A(z) közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak
képzési és kimeneti követelményei

A szakirányú továbbképzés neve: közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak

A képzési és kimeneti követelményeket tartalmazó határozat: OH-FHF/1797-4/2009.

A létesítő intézmény neve: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

A szak megnevezése:

közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak

A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

szakvizsgázott pedagógus, közoktatási vezető

A szakirányú továbbképzés képzési területe:

Pedagógusképzés képzési terület

A felvétel feltétele:

a) alapképzésben (BSc/BA), mesterképzésben (MSc/MA) szerzett pedagógus végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus munkakörben eltöltött 3 éves gyakorlat vagy

b) egyetemi/főiskolai szintű pedagógusi végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus munkakörben eltöltött 3 éves gyakorlat

A képzés időtartama: 4 félév

A képzés során megszerzendő kreditek száma: 120 kredit

A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

Elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek:

A képzés felkészítést nyújt:

az oktatásszervezés, az oktatásirányítás, a tanügyigazgatás, a gazdálkodás, a szakmai fejlesztés, a közoktatás egyéni és pedagógus közösségi jogok ismeretinek elsajátításához,

az ismeretek gyakorlati alkalmazására a különböző szintű vezető, illetve pedagógus munkakörben dolgozók számára feladatuk szakszerű ellátásához,

a pedagógus munkakörben dolgozóknak az intézmények pedagógiai fejlesztési, szervezési, minőségbiztosítási és teljesítményértékelési rendszere működtetésében, a pedagógiai és foglalkozási programok kidolgozásában való közreműködésre,

az oktatás tartalmi fejlesztésére annak érdekében a különböző beosztásokban dolgozó közoktatási vezetők képesek legyenek a közoktatás-irányításban bekövetkező változásokat követni, s úgy végrehajtani, hogy az a nevelő-oktató munka folyamatosságát biztosítsa, illetve a változás-menedzseléssel az intézmény jobb színvonalon teljesítse közfeladatát.

A képzés során a hallgató következő képességeinek, kompetenciáinak kialakítása és fejlesztése valósul meg:

vezetői, irányítói készségek, képességek kialakítása, fejlesztése,
kooperatív szervező készség,
döntés-előkészítés, operatív folyamatirányítás,
kapcsolatépítés, információ-gyűjtés,
csapatépítés, koordináció,
szervezeti kommunikációs rendszer kiépítése, működtetése,
kommunikáció és tárgyalási képesség és készség,
szakterületet érintő jogszabályok alkalmazása,
képzések gazdasági tervezése szervezése,
szervezeti egységek irányítása,
mérések szervezése, lebonyolítása, elemzése,
szakértési, szaktanácsadói tevékenység,
minőségirányítás, minőségbiztosítási rendszer működtetése.

A szakképzettség alkalmazási területei:

az iskolák, oktatási, nevelési intézmények vezetői, vezető-helyettesi, szakmai munkaközösség-vezetői, a szakképzés tovább- és átképző intézmények vezetői munkakörei,
a szaktanácsadói, szakértői, vizsgaelnöki feladatok,
a pedagógia intézetek és szakszolgálatok munkatársi feladatai,
továbbá valamennyi pedagógus munkakörben dolgozó szakmai szervezési, nevelőtestületi munkája során.

A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök, és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditek:

I. Kötelező ismeretkörök: 55 kredit

Közigazgatási vezetési ismeretek: 5 kredit

(Magyarország alkotmányos alapjai, a közigazgatás felépítése és működése, alapvető államháztartási ismeretek, a közigazgatási eljárás szabályai az oktatásügyben, európai uniós alapismeretek)

A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet: 23 kredit

(a közoktatási intézmény működése és annak jogi szabályozása, hazai fejlesztési és EU-s prioritások; szervezeti kultúra, az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció; innováció és szervezetfejlesztés, az intézmény képének tudatos alakítása; az intézményvezetés gyakorlata)

Az intézmény és környezete: 11 kredit

(fenntartói jogok és kötelezettségek, kistérségi együttműködés keretei, egyeztetési mechanizmusok és fórumok, a családdal való kapcsolattartás és intézményes formái; az együttműködések gyakorlata, az intézmény természeti és épített környezete)

A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága: 10 kredit

(a hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei; a tanulói és a pedagógusi munka értékelése; a minőségbiztosítás módszerei; tanári, tanulói és szülői szerveződések; az intézményi légkör szociálpszichológiai jellemzői, összefüggése a teljesítménnyel, a mérés, értékelés gyakorlata)

Az integráció és szegregáció kérdései: 1 kredit

(hátrányos megkülönböztetés, az esélyegyenlőség elve, fenntartói megoldások az integrációra, szektorközi együttműködés)

A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében: 2 kredit

(a pedagógus szerepei, munkatevékenységei; pedagógiai folyamat tervezés, intézményi feladatok megszervezése, együttműködés; szakmai önismeret és önreflexió a pedagógiai gyakorlatban; a pedagógusok mentálhigiénéje, konfliktusok és kezelésük; a pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák; az oktatási folyamat tervezése, osztályozás, értékelés)

Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyek, illetve csoportok nevelése-oktatása: 3 kredit

(a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók köre, a pszichés fejlődés zavarai miatt sajátos nevelési igényűvé nyilvánított gyermekek, tanulók vizsgálatával kapcsolatos eljárások; egészségnevelés, egészségfejlesztés, mentálhigiéné, drogmegelőzés; hátrányos helyzetűek, lemaradók, fogyatékosok együttnevelése, az integráció feltételei; nemzeti és etnikai kisebbségek az oktatásügyben; az élethosszig tartó tanulás, felnőttoktatás.)

II. Választható ismeretkörök: 55 kredit

Nevelési-oktatási intézmény-vezetői ismeretek

Iskolaigazgatás: 4 kredit

(a közoktatási intézmények működésének jogi szabályozása, a működés külső és belső szabályozása, tanügyigazgatási alapfogalmak, az óvodai, a tanulói és a kollégiumi jogviszony létesítése, a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos intézményi tanügy-igazgatási feladatok, az óvodai és a tanulói tagsági jogviszony megszűnése, a közoktatási rendjét veszélyeztető szabálysértések)

Alkalmazott vezetéselmélet: 9 kredit

(a vezetés lényege, vezetői feladatcsoportok, vezető és meneger, vezetési szintek, vezetői készségek és szerepek, szervezetek megjelenési formái, projekt, projekt-szervezeti formák, változtatás, változás, menedzselés, innováció, döntéseméleti alapok, feladat, hatáskör, felelősség, vezetői időgazdálkodás, vezetői stílusok, a szervezeti struktúrából eredő konfliktusok)

Tréning I-II: 24 kredit

(szervezeti kommunikáció, iskolamarketing, szakértés/szaktanácsadás, kistérségi működés, intézményi integráció; intézményvezetés módszertana, vizsgaszervezés/értékelés módszertana, tanügyigazgatás a gyakorlatban, munkajog a gyakorlatban)

Oktatásirányítási gyakorlat: 13 kredit

(az önkormányzat tanügyigazgatási gyakorlata, az eljárások menete, jóváhagyási folyamatok megismerése, a pedagógiai intézet kötelező és vállalt feladatainak rendszere, az intézmények szakmai segítésének módszerei, a szaktanácsadói hálózat működtetése, a szakértői munka elemzése – szituációs gyakorlatok végzése, a mérési módszerek gyakorlatának megismerése, a mérőeszközök vizsgálata; az Oktatási Hivatal jogállása, szervezeti felépítése, az OH működési rendje, hatósági eljárások, a kompetencia mérések eredményei, közoktatás vizsgarendszerének működési tapasztalatai, az érettségi vizsgák szervezése, az érettségi vizsgaelnökökre vonatkozó szabályok, az érettségi vizsgák tapasztalatai)

Választható tárgy (a felsőoktatási törvény előírásai szerint 1 tárgy választása kötelező):
5 kredit

Oktatásirányítás:

(az oktatásirányítás rendszerének megismerése, ágazati irányítás, a jogalkotók szabályozási felelőssége, a közoktatás feladatai, a közoktatás intézményei)

Szakképzés-igazgatás:

(az oktatásirányítás rendszerének megismerése – a szakképzés helye a közoktatás rendszerében, a jogalkotók szabályozási felelőssége a szakoktatás területén, ágazati szabályozás – OKJ, a szakképzés intézményrendszere, a szakoktatást támogató központi programok)

Minőségirányítás, minőségfejlesztés:

(Nemzeti Minőségfejlesztő politika és Minőségfejlesztési program, minőségfejlesztés jogszabályi kötelezettsége, minőség és személyiség, a teljesítménytől az ideális szintig, a személyes minőség és az intézményi minőség, minőség és szakmai munka)

Értékelési és mérési módszerek:

(a közoktatás központi értékelési rendszere, a központi mérésekkel kapcsolatos intézményi szervezési, szakmai feladatok, a mérési eredmények beépítése a pedagógiai programba, az intézményi értékelési rendszer kialakítása, megjelenítése a pedagógiai programban, a mérési módszerek kiválasztása, az intézmény értékelési rendszerét támogató mérési módszerek kiválasztása)

Felnőttképzési akkreditáció:

(a felnőttképzést folytató intézmények működését meghatározó tényezők, jogszabályok, a felnőttképzés központi intézményrendszere, regisztráció, akkreditáció, a felnőttképzők törvényes működésének folyamata)

Szervezési technikák:

(az intézményvezetés munkáját támogató szervezési technikák – folyamattervezés, kulcsesemény-terv, mérföldkőterv, hálóterv – időoptimalizálás)

Tantervi alapismeretek:

(NAT, kerettanterv, minta-tanterv, a pedagógiai program helyi tantervének elkészítését, módosítását támogató módszertani ismeretek, tantervek adaptációja)

Érdekvédelem a közoktatásban:

(a szakszervezetek jogállását, jogkörét meghatározó jogszabályok, reprezentativitás, munkahelyi szakszervezetek jogosítványai, vezetői együttműködés a szakszervezetekkel)

A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit

MINTATANTERV

Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak

Kód	Tantárgyak	I.	II.	III.	IV.	Tantárgyfelelős
	Kötelező ismeretkörök					K
	Közigazgatási vezetési ismeretek 5 kr					
FKKOZ0	Magyarország alkotmányos alapjai	5+0 k 1				Dr. Eged Alice
FKKOZ1	A közigazgatás felépítése, működése, szabályai	5+0 k 1				Dr. Eged Alice
FKKOZ2	Tanügyigazgatás			10+0 k 3		Dr. Veress Bertalan
	A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet 23 kr					
FPSZK1	A köznevelési intézmény működése	5+5 gyj 4				Berényi Györgyné
FKKOZ3	Szervezeti kultúra és kommunikáció	5+5 gyj 4				Erdei Sándor
FKKOZ4	Stratégiai tervezés			5+5 gyj 3		Berényi Györgyné
FKKOZ5	Az intézményvezetés gyakorlata 1			0+15 gyj 6		Karikó-Tóth Tibor
FKKOZ6	Az intézményvezetés gyakorlata 2				0+15 gyj 6	Karikó-Tóth Tibor
	Az intézmény és környezete 11 kr					
FKKOZ7	Köznevelési intézmények és környezetük		10+10 gyj 11			Tóth Lajos Árpád
	A nevelési oktatási intézmény hatékonysága 10 kr					
FKKOZ8	Pedagógiai kutatás, mérés-értékelés		15+5 gyj 10			Dr. Joó Anikó
	Az integráció és szegregáció kérdései 1 kr					
FKKOZ9	Integráció és szegregáció		5+0 k 1			Erdei Sándor
	A pedagógus a nevelési oktatási intézmény szervezetében 2 kr					
FKKOZ10	Pedagógus szerepek	5+5 gyj 2				Dr. Molnár-Tamus Viktória

	Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismerteket és módszereket igénylő személyek, illetve csoportok nevelése-oktatása 3 kr					
FKKOZ11	Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése		10+5 gyj 3			Pinczésné dr. Palásty Ildikó
	<i>Választható ismeretkörök</i> 55 kr					KV
	Iskolaigazgatás 4 kr					
FKKOZ12	Iskolaigazgatás			10+5 k 4		Ember Sándor
	Alkalmazott vezetéselmélet 9 kr					
FKKOZ13	Szervezeti formák és menedzsment			5+5 gyj 3		Erdei Sándor
FKKOZ14	Intézményvezetés a gyakorlatban			0+15 gyj 3		Ember Sándor
FKKOZ15	Intézménygazdálkodás				10+5 k 3	Dr. Berényi Attila
	Tréning I-II. 24 kr					
FKKOZ16	Az intézményvezetés módszertana			0+10 gyj 10		Kelemen Gabriella
FKKOZ17	Konfliktuskezelés	0+10 gyj 7				Kathyné Mogyoróssy Anita
FKKOZ18	PR és marketing				0+10 gyj 7	Iván Aurél
	Oktatásirányítási gyakorlat 13 kr					
FKKOZ19-A	Oktatásirányítási gyakorlat				0+35 gyj 11	Dr. Joó Anikó
FKKOZSZ19	Gyakorlatkísérő szeminárium				0+5 gyj 2	Dr. Joó Anikó
	Választható tárgy 5 kr					
FKKOZ20	Értékelési és mérési módszerek	10+5 gyj 5				Dr. Joó Anikó
	Szakedolgozat					K
FKKOZ21	Szakedolgozat 1			0+5 gyj 5		Dr. Joó Anikó
FKKOZ22	Szakedolgozat 2				0+5 gyj 5	Dr. Joó Anikó
	Össz. óraszám	65	60	90	85	300
	Kreditszám	24	25	37	34	120

TANULMÁNYI INFORMÁCIÓK

Tanév: 2023/24.

A tanév időbeosztása:

ősz félév:

szorgalmi időszak: 2023. szeptember 4. – december 9.

vizsgaidőszak: 2023. december 11. – 2024. február 9.

tavaszi félév:

szorgalmi időszak: 2024. február 12. – május 17.

vizsgaidőszak: 2024. május 21. – június 28.

Beiratkozás: az első konzultáció alkalmával

Konzultációk: havonta két alkalommal pénteken 13:00-tól, szombaton 9:00-tól.

Ügyintézés helye és ideje: Felnőttképzési Központ fsz. 030.
Hétfőtől csütörtökig 9:00-tól 16:00-ig
Pénteken 9:00-tól 13:00-ig
Telefonszám: 52/518-562
E-mail: felnottkepzes@drhe.hu

Képzési díj: 125.000 Ft/félév

A záróvizsgára való jelentkezés rendje:

Záróvizsgára az bocsátható, aki a képzési program minden előírt követelményét teljesítette. A hallgató a záróvizsgára való jelentkezési szándékát a honlapon elérhető nyomtatványnak a Felnőttképzési Központ által megadott határidőre történő benyújtásával jelzi.

FELNŐTTKÉPZÉSI SZERZŐDÉS (hallgatóknak)

Mely létrejött a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) alapján folyó iskolarendszerű szakirányú továbbképzés tárgyában – figyelemmel a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény előírásaira is – az 1. pontban megjelölt szerződő felek között az alábbi feltételekkel:

1. Szerződő felek:

Debreceni Református Hittudományi Egyetem (intézményi azonosító: FI12746)
mint képzést végző intézmény

..... (név, születési név) hallgató
.....(születési helye, ideje),
.....(anyja neve),
..... (lakcíme),

mint képzésben részt vevő hallgató, aki .....
alapképzettséggel rendelkezik.

2. A szerződés tárgya: **Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga** szakirányú továbbképzési szak.

3. A képzés időtartama: ..... félév, kezdő időpontja .....

4. A képzés tanterve: a DRHE által a képzési és kimeneti követelmények szerint kidolgozott és elfogadott tantervi háló és tantárgyi program szerint.

5. A képzés helye: 4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

6. A képzés költsége 125.000,- Ft/félév, mely magába foglalja a tanulmányi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos összes költséget (vizsgadíj, pótvizsga díj, záróvizsga díj). A képzési díj a hallgatói jogviszony fennállása alatt nem módosul.

A képzés díja 125 000.-Ft, azaz egyszázhuszonöt-ezer forint/félév, mely összeget a hallgató az első félévben .....-ig, de legkésőbb a beiratkozástól/regisztrációtól számított két héten belül köteles a Neptun rendszeren keresztül átutalni a DRHE számlájára.

Ha a hallgató a tanulmányait – bármely okból – abbahagyja, a befizetett képzési díjat nem követelheti vissza.

7. A képzéshez szükséges infrastrukturális feltételeket a DRHE biztosítja, s azokat a hallgató a DRHE szabályzataiban foglaltak szerint jogosult használni.

8. A hallgató hallgatói jogviszonyára, tanulmányi és vizsgaügyeire a DRHE szabályzatai megfelelően vonatkoznak, melyeket köteles betartani. A szabályzat rendelkezéseinek megszegése esetén a DRHE az abban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza.

9. A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Rendkívüli esetben legfeljebb a foglalkozások 20%-áról való távolmaradás engedélyezése kérelmezhető. Ennek túllépése nem teljesített krediteket von maga után. Az engedéllyel mulasztott tanórák tananyagának, követelményeinek pótlását és annak határidejét az érintett oktató határozza meg.

10. A hallgató jelen szerződés aláírásával igazolja, hogy a képzésről szóló tájékoztatót megkapta.

11. A hallgató a jelen szerződés alapján tudomásul veszi és elfogadja, hogy a képzés befejezését és a vizsga eredményes letételét oklevél dokumentálja. Az oklevél igazolja, hogy a hallgató a szakirányú továbbképzésben részt vett, vizsgakövetelményeinek eleget téve azt eredményesen elvégezte, és **szakvizsgázott pedagógus, közoktatási vezető** végzettséget szerzett. Az oklevélre a hallgató az abban foglaltak szerint alapíthatja jogait.

12. Ha a hallgató azzal szegi meg a szerződést, hogy a képzési költséget határidőre nem fizeti meg, a DRHE jogosult a szerződést azonnali hatállyal felmondani. A DRHE szerződésszegése esetén a hallgató a Ptk. szerinti kártérítési igénnyel léphet fel.

13. A hallgató a jogorvoslati jogát az Nftv-ben és a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározottak szerint gyakorolhatja.

Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben – különösen a szerződő felek szerződésszegésére – a nemzeti felsőoktatási törvény, a felnőttképzésről szóló törvény, valamint a Ptk. idevonatkozó rendelkezései az irányadók.

Debrecen, 20..... napján

.....
rektor

.....
hallgató

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

Tárgynév:	Magyarország alkotmányos alapjai
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FKKOZO
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Eged Alice
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+0
Kredit:	1

Oktatás célja:

Az oktatás célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az alkotmányjog alapvető fogalmait, megismerjék az alkotmányosság és a jogállamiság alapelveit, illetve átfogó tudást szerezzenek Magyarország alkotmányos berendezkedésének meghatározó elveiről, a jogforrás rendjéről, valamint a választójog alapvető kérdéseiről. A hallgatók ismerjék a szakmájukat meghatározó jogszabályokat, képesek legyenek a szakmájukat meghatározó dokumentumokat és szabályokat értelmezésére és az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére.

Tantárgy tartalma:

Alkotmányos változások Magyarországon. Az Alaptörvény rendszere. Az alkotmányosság alapelvei: népszuverenitás, jogállam, hatalommegosztás, demokrácia, emberi jogok.

Jogforrások. Érvényesség és hatályosság. Jogszabályok, törvények, sarkalatos törvények.

Választási rendszerek. Választások Magyarországon: választójog, választási alapelvek, országgyűlési képviselőválasztások.

Az Országgyűlés hatáskörei és működése. A köztársasági elnök funkciója, hatáskörei, felelőssége, a tisztség keletkezése és megszűnése. A Kormány hatáskörei, összetétele és működése. Az Alkotmánybíróság létrejötte, hatáskörei; eljárása; kapcsolata a bíróságokkal.

Az igazságszolgáltatás rendszere és működésének alapelvei, a bírák jogállása

Az alapvető jogok általános kérdései: alanyai, eredete és jelentősége. Az alapjog korlátozás általános és speciális kérdései és alapjogvédelmi mechanizmusok.

A közpénzügyek alkotmányos szabályai, a költségvetési törvény. A gazdálkodás és az ellenőrzés intézményei.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Szóbeli kollokvium a fent megjelölt témakörökből.

Kötelező irodalom

1. Petrétei József (2016): Magyarország alkotmányjoga I. Alapvetés, alkotmányos intézmények. Kodifikátor Alapítvány, Pécs, ISBN 978-963-89912-7-0
2. Petrétei József (2014): Magyarország alkotmányjoga II. Államszervezet. Kodifikátor Alapítvány, Pécs, ISBN 978-963-89912-4-9
3. Halmai Gábor–Tóth Gábor Attila (szerk.) (2003): Emberi jogok. Osiris, Budapest, 253-361. o. 527-575. o. ISBN 963 389 304 6

Ajánlott irodalom:

1. Sólyom László (2001): Az alkotmánybíráskodás kezdetei Magyarországon. Osiris, (Osiris tankönyvek, ISSN 1218-9855), Budapest, ISBN 963 379 896 5
2. Sente Zoltán (2010): Bevezetés a parlamenti jogba. Atlantisz, Budapest, ISBN 963 9165 02 6
3. Halmai Gábor–Tóth Gábor Attila (szerk.) (2003): Emberi jogok. Osiris, Budapest, 2003. 33-135. o. 363-525. o. ISBN 963 389 304 6

Tárgynév:	A közigazgatás felépítése, működése, szabályai
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FKKOZ1
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Eged Alice
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+0
Kredit:	1

Oktatás célja:

Az oktatás célja: a közigazgatás jellemző vonásainak, rendeltetésének, feladatainak, valamint a magyar közigazgatási jog alapintézményeinek bemutatása: Magyarország alkotmányos alapjain belül a végrehajtó hatalom szervezeti struktúrájának és működési szabályainak a megismerése. Az államigazgatási és a helyi önkormányzati igazgatás jogszabályi kereteiben való jogalkalmazói szintű eligazodás.

Kellő jártasság szerzése a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályaiban.

Tantárgy tartalma:

A közigazgatás helye az államhatalmi ágak és az állami szervek rendszerében.

A közigazgatás fogalmi elemei és sajátosságai, intézményrendszere és szervezeti felépítése.

A központi közigazgatási szervek.

A helyi önkormányzatok rendszere: a helyi önkormányzatok fogalma, rendeltetése és jellemzői, felépítése és működése, az önkormányzati feladatellátás rendszere, a helyi közügy fogalma.

A helyi önkormányzatok gazdálkodása, és a központi állami szervek való kapcsolata.

A közigazgatási aktusok. A közigazgatási eljárási jog fogalma és szabályozási rendszerei.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény jellemzői, alapelvei és hatálya.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Szóbeli kollokvium a fent megjelölt témakörökből.

Kötelező irodalom

1. Balázs István (szerk.) (2015): Magyar közigazgatási Jog. Általános rész. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, ISBN 978-963-318-542-1
2. Árva Zsuzsanna-Balázs István-Barta Attila-Veszprémi Bernadett (2014): Helyi önkormányzatok. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, ISBN 9789633184585

Ajánlott irodalom:

1. Balázs István (2016): A közigazgatás változásairól Magyarországon és Európában a rendszerváltástól napjainkig. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, ISBN 9789633186077
2. Veszprémi Bernadett (2015): Az információs társadalom kihívásai és a közigazgatás reakciói. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, ISBN 9789633184844

Tárgynév:	Tanügyigazgatás
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FKKOZ2
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Veress Bertalan
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	3

Oktatás célja:

A kurzus célja a hallgató felkészítése a köznevelési intézményhez kapcsolódó tanügyigazgatási feladatok jogszabályi hátterének gyakorlati alkalmazására. A hallgató ismerje meg a magyar jogrendszeren, közigazgatáson, államigazgatáson belül a tanügyigazgatás szerepét, struktúráját és működését. A végzett hallgató ismerje a közoktatás-irányítás szintjeit és a hozzájuk kapcsolódó funkciókat és a felelősség-megosztás rendszerét. Ismerje továbbá a közoktatás-irányítás legfontosabb eszközeit, és legyen képes azokat jogszerűen és eredményesen alkalmazni a vezetői gyakorlatban.

Tantárgy tartalma:

A tanügyigazgatás központi szervei, a központi és helyi igazgatás viszonya

A közigazgatás és tanügyigazgatás kapcsolata, a változások fő jellemzői

A tanügyigazgatási rendszer szintjei, és azok funkciója. Horizontális és vertikális felelősség-megosztás

A köznevelési rendszer irányításának eszközei

A pedagógiai szakmai szolgáltatások és a szakmai ellenőrzés szerepe

Országos szakmai ellenőrzés megszervezésének és lebonyolításának szabályai

A nevelési-oktatási intézmények működését meghatározó dokumentumok

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ szervezeti struktúrája, feladatkörei, működése

Számonkérési és értékelési rendszere:

Szóbeli kollokvium a fent megjelölt témakörökből.

Kötelező irodalom:

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
2. A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
3. A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról, 229/2012 (VIII. 28.) Korm. rendelet
4. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 EMMI rendelet
5. Az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központtról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet
6. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. Törvény
7. Az államháztartás működési rendjéről szóló 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet
8. A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi C. törvény

Ajánlott irodalom:

1. Egyházi fenntartású intézmények gyakorlati kézikönyve – oktatási, szociális és egészségügyi intézmények vezetése, gazdálkodása, finanszírozása – Menedzser Praxis Szakkiadó és Gazdasági Tanácsadó Kft. 5. A magyar oktatási rendszer
2. A Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék között létrejött megállapodásról szóló 1999. évi LXX. törvény

Tárgynév:	A köznevelési intézmény működése
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPSZK1
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Berényi Györgyné
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A köznevelés és a napközbeni gyermekellátás rendszerének, intézményrendszerének működésével, hatékony irányításával, fejlesztésével, az oktatás-nevelés-gondozás szabályozásának új követelményeivel kapcsolatos új ismeretek és kompetenciák fejlesztése

A köznevelési intézmény működését, ezen belül a pedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeivel kapcsolatos ismeretek fejlesztése

A köznevelési intézmény kapcsolatrendszerével, a partneri együttműködés irányjaival és formáival kapcsolatos ismeretek és kompetenciák fejlesztése

A szakemberekkel való együttműködés eredményes módjaival, lehetőségeivel kapcsolatos ismeretek és kompetenciák fejlesztése

Tantárgy tartalma:

A hazai köznevelési rendszer intézményei, képzési szakaszai

A köznevelési rendszer néhány makro és mikro-szintű változása

A köznevelési intézmény működésének jogi szabályozása

A köznevelési és napközbeni gyermekellátást biztosító intézmény működését meghatározó dokumentumok

Speciális feladatot ellátó intézmények

A köznevelési intézmény mint szervezet, hazai fejlesztési és EU-s prioritások

Az iskola kapcsolata a köznevelés szereplőivel, más társadalmi intézményekkel

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy az intézmény működését meghatározó dokumentum megadott szempont szerinti írásbeli elemzése

Kötelező irodalom.

1. 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
2. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
3. N. Kollár Katalin – Szabó Éva (2004): Az iskolák formális és informális működése. In: Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 963 389 672 X.
http://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tamop425/2011_0001_520_pszichologia_pedagogusoknak/ch23s02.html (2018. 02. 27.)

Ajánlott irodalom:

1. Bábosik István és mtsai (2006): Az iskolák belső világa. Bölcsész Konzorcium, Budapest, ISBN 963 9704 63 6 ö ISBN 963 9724 05 x
2. Radó Péter (2017): Az iskola jövője. Noran Libro Kiadó, Budapest. ISBN 978-615-57-6118-8

Tárgynév:	Szervezeti kultúra és kommunikáció
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FKKOZ3
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Erdei Sándor
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A hallgató mélyítse el ismereteit és szerezzen tapasztalatot a pedagógiai kommunikációs szituációk sajátosságairól, gyakorolja a különböző pedagógiai helyzetek kommunikációs elméletek szerinti értelmezését, fejlessze kommunikációs kompetenciáit különösen a helyzetfelismerés, az érdekérvényesítés, a feszültségkezelés, a befolyásolás, a segítségnyújtás és a kölcsönös kommunikáció terén.

Tantárgy tartalma:

A szervezet mint csoport, a csoporton belüli kommunikáció
Szervezeti struktúra és szervezeti kultúra
Belső és külső szervezeti kommunikáció
Kommunikációs elméletek és a pedagógiai kommunikáció
A pedagógiai kommunikáció sajátosságai
Kommunikációs kompetencia és fejlesztésének lehetőségei
A pedagógiai kommunikáció zavarai

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésnek feltétele az aktív részvétel a foglalkozásokon

Kötelező irodalom:

1. Antalné Szabó Ágnes (2006): A tanári beszéd empirikus kutatások tükrében. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, ISBN 963-7530-83-5
2. Egan Gerard (2011): A segítő készségek fejlesztése. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN 978-963-284-071-0
3. HERBSZT Mária (2010): Tanári beszédmagatartás. Szegedi Egyetemi Kiadó – Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged, ISSN 2060-0623
4. Komor Levente (2008): Szervezeti kommunikáció, Jegyzet. Gödöllő, http://www.gtk.szie.hu/upload_files/SZKOMJEGYZO601ROV_0212.pdf. 55-66, 119-137.

Ajánlott irodalom:

1. Szőke Milinte Enikő (2016): Kommunikációs készségfejlesztés In: H Tomesz Tímea, H Varga Gyula (szerk.) Kommunikációs készségfejlesztés a pedagógiai munkában. 160 p. Budapest: Hungarovox Kiadó, pp. 9-31. ISBN 9786155562495
2. Szőke Milinte Enikő (2014): A dialógus szerepe az esélyteremtésben. Katolikus pedagógia: Katolikus pedagógiai Tanszéki folyóirat / Nemzetközi neveléstudományi szakfolyóirat, Vác 1-2: pp. 50-58. ISSN 2080-6191.

Tárgynév:	Stratégiai tervezés
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FKKOZ4
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Berényi Györgyné
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	3

Oktatás célja:

A hallgató ismerje a köznevelési rendszer céljait, felépítését és az ebből következő tervezési feladatokat és a pedagógiai tervezés különböző dokumentumainak felépítését, a tervezés kritériumait. Válgjon képessé a pedagógiai tervezést tágabb kontextusban – a köznevelési rendszer sajátosságainak figyelembe vételével – integrálni a tervezési gyakorlatban. Ismerje a pedagógiai tervezés teljes körű rendszerét, és tudja szakszerűen alkalmazni a vezető és a pedagógus kompetenciájába tartozó tervezés módszereit és eljárásait a nevelési-oktatási folyamatban.

Tantárgy tartalma:

A nevelés-oktatás különböző szinterein és szintjein szükséges tervezési eljárások és módszerek A pedagógiai tervezés komplexitása, a különböző tényezők egymásra gyakorolt hatása (társadalmi elvárások, oktatáspolitikai szempontok, tudományosság, nevelési célok, oktatási módszerek, a nevelés-oktatás folyamatának szereplői)

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

- egy szabadon választott saját intézményi terv bemutatása (ppt prezentáció), vagy
- két intézmény azonos témában készült tervének összehasonlító elemzése

Kötelező irodalom:

1. 2011. évi CXC Nemzeti Köznevelési Törvény és 229/2012 (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
2. 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
3. Hatályos Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról és hatályos EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
4. 326/2013. (VIII. 30.) Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
5. 363/2012.(XII. 17.) Kormányrendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról
6. Fodor László (2009): Didaktikai tevékenységek tervezése. rmpsz. ro/uploaded/tiny/files/magiszter/2009/tavasz/03. pdf

Ajánlott irodalom:

1. Falus Iván (szerk.) (2007): Didaktika. VI-XII. fejezetek. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 9789631952964
2. Hoffmann Rózsa (2005): Vezetés – pedagógusszemmel. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 9789631950717

Tárgynév:	Az intézményvezetés gyakorlata 1-2.
Félév:	1. és 2. félév
Tárgykód:	FKKOZ5, FKKOZ6
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Karikó-Tóth Tibor
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy, gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+15, 0+15
Kredit:	6, 6

Oktatás célja:

A köznevelési intézmények működésével kapcsolatos tudás bővítése és elmélyítése
A vezetői munkával összefüggő szerephelyzetek gyakorlása
A tapasztalati tanulás és az önismeret fejlesztése
Az együttműködés és hálózatosodás fejlesztése

Tantárgy tartalma:

A köznevelés alapdokumentumainak értelmezése és a helyi sajátosságokhoz való alkalmazása
Elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok a közösségi és önismereti munkával kapcsolatban.
A csoportalakítás különféle módszerei
A központi dokumentumok helyi implementációja

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: házi dolgozat írása a következő témakörök egyikében:

- Vezetői reflexiók (erősségek, gyengeségek, a vezetői munka kihívásai)
- Az önismeret fejlesztésének lehetőségei
- Érdekérvényesítő kommunikáció

Kötelező irodalom:

1. 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
2. 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
3. 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
4. 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
5. A gyakorlat helyét biztosító intézmény alapító okirata, pedagógiai programja, szervezési és működési szabályzata, illetve egyéb pedagógiai dokumentumai.

Ajánlott irodalom:

1. Belbin, M. (2003): A team, avagy az együttműködő csoport. Edge 2000 Kft., Budapest. ISBN 9789632068992
2. Dr. Benedek István (1999): Személyzetfejlesztés, Szervezetfejlesztés, Vezetésfejlesztés, Minőségfejlesztés. Okker, Budapest. ISBN 963-922-813-3
3. Dr. Benedek István (1995): Pedagógiai vezetés, a vezetés pedagógiája. Okker, Budapest. ISBN 963-85351-5-6
4. Daniel H. Pink (2010): Motiváció 3.0, HVG Könyvek kiadó, Budapest, ISBN 9789633040201
5. Klein Sándor (2012): Vezetés- és szervezetpszichológia, Edge Kiadó, Budapest. ISBN 978-963-976-007-3
6. Sugár, S. és Takács, G. (2003): Csapatépítő gyakorlatok. City Consulting 92 Bt., Budapest. ISBN 0669000818093

Tárgynév:	Köznevelési intézmények és környezetük
Félév:	2. félév
Tárgykód:	FKKOZ7
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Veress Bertalan
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+10
Kredit:	11

Oktatás célja:

A hallgató ismerje az oktatási rendszerek sajátosságait és a hazai oktatáspolitikai meghatározó jogi szabályozását. Ismerje az elmúlt két évtized hazai oktatáspolitikai folyamatainak jellemzőit és az Európai Unió főbb oktatási trendjeit. Ismerje a pedagógiai tevékenységet meghatározó jogszabályi környezetet, a hazai oktatási rendszer különböző intézményeinek sajátosságait, a működést meghatározó dokumentumokat és a felekezeti iskolák működésének sajátos rendjét. Legyen képes feltárni a kapcsolatot a jogszabályi előírások és az intézményműködés között. Válgjon képessé a központi tartalmi szabályozók helyi szintű alkalmazására, és tudja megítélni a különböző oktatási rendszerek eltérő szabályozásából adódó előnyöket és hátrányokat.

Tantárgy tartalma:

Az oktatási rendszerek és az oktatáspolitikai rendszerek jellemzői
Az oktatás törvényi szabályozása (köznevelés, felsőoktatás, szakképzés)
Tartalmi szabályozók rendszere a köznevelésben, felsőoktatásban, szakképzésben
A köznevelést meghatározó nemzeti stratégiák (LLL, ESL)
Nemzetközi és európai trendek az oktatás világában
Európai Unió támogatások és az oktatási rendszer
Felekezeti oktatás újjászerveződése a rendszerváltozás után
Felekezeti közoktatási tevékenység megalapozó állami normák, jogszabályok

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétel egy prezentáció elkészítése és bemutatása a fent megjelölt témák egyikéből.

Kötelező irodalom:

1. 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről, Magyar Közlöny 2011. évi 162. szám, www.jogszabalykereso.mhk.hu/MK11162.pdf
2. 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
http://www.kormany.hu/download/c/c3/90000/MK_12_066_NAT.pdf
3. Halász Gábor (2001): Az oktatási rendszer, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, ISBN 9789631627695 <http://halaszg.ofi.hu/download/Oktatasi%20rendszer%20-%20HTML.htm>
4. Halász Gábor (2011): Oktatáspolitikai az első évtizedben, Jelentés a magyar közoktatásról 2010, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest., 17-33.p. <http://www.ofi.hu/kiadvanyaink/jelentes2010/11-oktatapolitika>

5. Korzenszky Richárd (2000): Szünet nélkül. Egyházzól, iskoláról. Tihany, ISBN 963-19-84-1
6. Nemzeti stratégiák, OFI, 2015. (szerk. Pálfi Erika) ISBN 978-963-682-985-8
http://ofi.hu/sites/default/files/attachments/strategia1_2_3_fej.pdf
7. Torgyik Judit (szerk.) (2009): Oktatási rendszerek Európában. Krónika Nova Kiadó. Budapest, ISBN 978 963 9423 89 3

Ajánlott irodalom:

1. Hoffmann Rózsa (szerk.) (2003): Szakmai etikai kódex pedagógusoknak, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN 9631923436
2. Jelentés a Magyar közoktatásról 2010 (Szerk.: Balázs É., Kocsis M., Vágó I.) (2011) Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, ISSN 1219-8692
<http://ofi.hu/kiadvany/jelentes-magyar-kozoktatasrol-2010>
3. Kelemen Elemér: Oktatáspolitikai irányváltások Magyarországon a 20. század második felében (1945–1990). Új Pedagógiai Szemle, 2003/9. ISSN 1215-1807
4. Korzenszky Richárd: Egyház és iskola, Vigília 1997.6. (443-119. o.) ISSN 0042-6024
5. Kotschy Beáta: A keresztény pedagógia és iskola, Vigília 2000. 5., ISSN 0042-6024

Tárgynév:	Pedagógiai kutatás, mérés-értékelés
Félév:	2. félév
Tárgykód:	FKKOZ8
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Joó Anikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	15+5
Kredit:	10

Oktatás célja:

A neveléstudomány és határtudományai legfontosabb és aktuális kutatási eredményeinek (különös tekintettel a nemzetközi és hazai rendszerszintű tanulói teljesítmény mérésekre) megismerésére. A neveléstudományi jelenségek vizsgálatához, méréséhez, mérésmethodikai alapjainak alkalmazásához szükséges jártasság megalapozása. Problémára orientált, helyi szintű feltáró vizsgálat tervezéséhez és lebonyolításához szükséges kompetenciák megalapozása és fejlesztése. A megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek segítségével olyan kompetenciák megalapozása és fejlesztése, amelyek képessé teszik a végzett hallgatót a mérés eredményeinek elemzésére és értelmezésre a tanítás-nevelés-gondozás hatékonyabbá tétele, önmaga és mások pedagógiai tevékenységének fejlesztése, valamint az intézményfejlesztés érdekében.

Tantárgy tartalma:

A neveléstudomány és határtudományai aktuális kutatási eredményei

A neveléstudományi jelenségek sajátosságai

Kutatási terv készítése, hipotézisek megfogalmazása

Mintavétel, feltáró és feldolgozó módszerek, mérőeszköz-fejlesztés, kvalitatív és kvantitatív elemzés

Intervallum skála, gyakoriság, átlag, szórás, korreláció

A kutatási eredmények interpretálása

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy önállóan végzett pedagógiai kutatás bemutatása – prezentáció tartása

Kötelező irodalom:

1. Falus Iván (szerk.) (2000): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest. ISBN 963-16-2664-4
2. Falus Iván – Ollé János (2000): Statisztikai módszerek pedagógusok számára. Okker Kiadó, Budapest. ISBN 9639228168

Ajánlott irodalom:

1. Falus Iván – Ollé János (2008): Az empirikus kutatások gyakorlata. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN 9789631960112
2. Dr. Ósz Rita – Dr. Holik Ildikó: Pedagógiai kutatómódszertan.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_pedagogiai_kutatosmodszertan/tananyag/00-borito-150604a-halvanysarga-20-Holik.Ildiko.html (2018. 02. 26.)

Tárgynév:	Integráció és szegregáció
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FKKOZ9
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Erdei Sándor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+0
Kredit:	1

Oktatás célja:

A hallgató ismerje a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának sajátosságait; az iskolázottsági mutatókat, a kudarcos iskolai pályafutások okait. Ismerje továbbá a magyarországi különböző szegregált csoportokba és rétegeibe tartozó gyermekek otthoni szocializációnak jellemző vonásait, annak okait és következményeit. Legyen tisztában a szegregált oktatás okaival, jellemzőivel, következményeivel. Ismerje az inkluzív, befogadó oktatás, nevelés módszertanát; a működő és elsajátítható hazai és külföldi gyakorlatokat. Váljon képessé az oktatási, nevelési, fejlesztési célokat az inklúzió módszertanának megfelelően kidolgozni és megvalósítani. Legyen képes sikeresen és eredményesen oktatni, nevelni a hátrányos helyzetű tanulókat; megakadályozni az iskolai lemorzsolódást, iskolai agressziót, kölcsönös előítéletes viselkedést.

Tantárgy tartalma:

Társadalmi mobilitás és az iskola

PISA vizsgálatok – oktatás, iskolák, módszertan

Sikerek és kudarcok a cigány/roma gyermekek oktatásában. Okok és következmények

Integrált és szegregált oktatás; tapasztalatok, törvényi szabályozások

Családi szocializáció és iskolai, társadalmi elvárások

Az inklúzió fogalma, gyakorlata, az integratív pedagógia módszertana

Esélyegyenlőség és inklúzió

Hátrányos helyzetű gyermekek az iskolában; az oktatás módszerei, a tanulás-tanítás folyamata

A Komplex Instrukciós Módszer

Asszimiláció, integráció, inklúzió

A rideg integráció – okai, típusai és következményei

Számonkérési és értékelési rendszere:

Írásbeli kollokvium

Kötelező irodalom:

1. Elliot Aronson (2009): Columbine után (Az iskolai erőszak szociálpszichológiája. ABOVO Kiadó, Budapest, ISBN 9789639378728
2. K. Nagy Emese (2012): Több mint csoportmunka. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN 9789631972832
http://komplexinstrukcio.hu/files/Tobb_mint_csoportmunka.pdf
3. Varga Aranka (2015): Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában In: Varga Aranka szerk.: A nevelésszociológia alapjai. PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék WHSZ Pécs 241-271. p. ISBN 978-963-642-805-1
<http://mek.oszk.hu/14500/14566/14566.pdf>

Ajánlott irodalom:

1. Arató Ferenc-Varga Aranka (2006): Együtt-tanulók kézikönyve – Bevezetés a kooperatív tanulásszervezés rejtelseibe. PTE BTK Romológia és Nevelésszociológia Tanszék Pécs ISSN 1789-2619 ISBN 978-963-9795-00-6
2. Takács Valéria (2008): A kód. in Kooperatív tanulásszervezés az integráció szolgálatában. Arató Ferenc szerk. Budapest: Educatio Társ. Szolg. Kht. 13-16. ISBN 978 963 9795 37 2
3. Vojnitsné Kereszty Zsuzsa – Kókayné Lányi Marietta (2008): Könyv a differenciálásról máshonnan – máshogyan – együtt. Kézikönyv az 1-6. évfolyamon tanítók számára. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest ISBN 978-963-9795-36-5 ISSN 1789-2619

Tárgynév:	Pedagógus szerepek
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FKKOZ10
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	2

Oktatás célja:

A hallgató rendelkezzen korszerű, speciális ismeretekre építő pedagógiai szemlélettel, ennek megfelelő megalapozottságú attitűddel tanítványainak irányában. Kellő értő figyelem, empátia és tolerancia jellemezze. Legyen képes a gyermekek alapos megismerésére és optimális fejlesztésére, nevelésére és ösztönzésére, a velük való hatékony kommunikáció gyakorlására. Ehhez ismerje és aktívan használja a modern kommunikáció tereit. Tudja pedagógiai hatékonyságát speciális irányokban is fokozni. Rendelkezzen a szakmai fejlesztések előkészítéséhez, lebonyolításához szükséges ismeretekkel, valamint törekedjen pedagógus-szerepének, feladatainak és szerepvállalásának újrafogalmazására a folyton változó környezetben. Ismerje a pedagógus szerepek fogalmköréhez kapcsolódó általános és szakma-specifikus fogalmakat. Legyen képes ezeket helyesen használni, összefüggéseiket látni és láttatni. Törekedjen minden gyermek személyiségének pozitív elfogadására. Olvasson speciális irányú szakirodalmat és végezzen megfigyeléseket, esetelemzéseket, ehhez pedig ismerje a tanulókkal végzett vizsgálatok, kutatások etikai alapelveit.

Tantárgy tartalma:

A pedagógiai hatékonyság összetevői
A kedvelt, eredményes pedagógus jellemzői
Alapvető személyiségvonások, alapképességek
Pedagógiai képességek
A pedagógiai tudás szintjei és típusai
Gyakorlati készségek
Pedagógiai döntések
A reflektív tanár
Az eredményes tanár-diák viszony modellje

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele aktív részvétel, egyéni, páros és csoportos feladatok eredményes megoldása az órákon.

Kötelező irodalom

1. Kraiciné Szokoly Mária: Pedagógus-andragógus szerepek és kompetenciák az ezredfordulón. In: Andragógiai ismeretek. „Korszerű felnőttképzési módszerek kidolgozása és alkalmazása”. HEFOP 3.5.1. Tanár-továbbképzési Füzetek, Budapest, 2008. 295-328.
2. Polonkai Mária (szerk.) (2015): Pedagógusszerepek a tehetséggondozásban. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, ISSN 2062-5936, http://tehetseg.hu/sites/default/files/konyvek/geniusz_40_net.pdf
3. Tomasoyszky Edit (2013): Pedagógusi kompetenciák, avagy milyen a jó tanár? <http://www.tomacolor.hu/jotanar.pdf>

Ajánlott irodalom:

1. Gordon, Thomas (2010): T.E.T. A tanári hatékonyság fejlesztése, Gordon könyvek, Budapest, ISBN 9789639766037
2. Vidékiné Reményi Judit (2009): A felnőttoktató megváltozott szerepei. In: Henczi Lajos (szerk.): A felnőttoktató. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 438-439. ISBN 9789631967982
3. Tamusné Molnár Viktória (2011): Pedagógus-andragógus szerepek és változásaik. HURO Hallgatói segédanyag. KFRTKF. Debrecen

Tárgynév:	Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése
Félév:	2. félév
Tárgykód:	FKKOZ11
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+5
Kredit:	3

Oktatás célja:

A hallgató ismerje a speciális nevelési szükségletű személyek pedagógiájával kapcsolatos meghatározásokat és álláspontokat, a speciális nevelési szükségletű személyek pedagógiájával kapcsolatos módszereket és az SNI tanulók vizsgálatával kapcsolatos eljárásokat. Legyen képes a speciális nevelési igényű személyek és csoportok felismerésére, az SNI tanulók és csoportok esetében ismert módszerek alkalmazására. Szakszerűen és hatékonyan tudja alkalmazni az esélyegyenlőséget és a differenciálást SNI tanulók és csoportok esetében.

Tantárgy tartalma:

Bevezet a különleges bánásmódot igénylő tanulók pedagógiájába

Speciális nevelési szükségletű személyek (értelmileg akadályozottak, látás-, mozgás-, hallássérültek)

Tanulási problémák és magatartászavarok

Kivételes képességű (tehetséges) tanulók

Különleges bánásmódot igénylő csoportok (multikulturalizmus, kisebbségek, bevándorlók)

Hátrányos helyzetű tanulók

Szocializációs zavarokkal küzdő tanulók (alkohol és drogfogyasztás, bűnözés, más devianciák)

SNI tanulók vizsgálatával kapcsolatos eljárások

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele aktív részvétel, egyéni, páros és csoportos feladatok eredményes megoldása az órákon, és egy választott írásbeli feladat beadása.

Kötelező irodalom:

1. Gordosné Szabó Anna (2012): Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 978 963 195 351 0
2. Illyés Sándor (szerk.) (2002): Gyógypedagógiai alapismeretek. ELTE-BGGYFK, Budapest.
3. Kozma Tamás, Tomasz Gábor (szerk.) (2000): Szociálpedagógia. Szöveggyűjtemény. Osiris Kiadó– Educatio Kiadó, Budapest, ISBN 9789633894057
4. Réthy Endréné (2002): A speciális szükségletű gyerekek nevelése, oktatása Európában: Az integráció és inklúzió elméleti és gyakorlati kérdései. In Magyar Pedagógia. 102. 3. sz. 281-300. ISSN 00250260
5. Réthy Endréné- Vámos Ágnes (2006): Esélyegyenlőség és méltányos pedagógia. ELTE PPKE, Neveléstudományi Intézet, Budapest <http://mek.oszk.hu/05400/05467/> ISBN 963 9704 63 6 öISBN 963 9724 08 4

Tárgynév:	Iskolaigazgatás
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FKKOZ12
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Ember Sándor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A hallgató ismerje meg a köznevelési intézmény szakszerű és törvényes működésének belső szabályozási feltételit.

Sajátítsa el:

- az általános (a Szervezeti és Működési Szabályzattal, a házirenddel és a minőségirányítással kapcsolatos vezetői feladatok, stb.),
- az intézmény közoktatási feladataihoz kapcsolódó (pedagógiai program, munkaterv, az oktatás megszervezése, ellenőrzés, stb.),
- az intézmény költségvetési szerveként való működéséből fakadó (az intézmény működtetése, költségvetési tervezés, beszámoló, információ-szolgáltatás, stb.),
- az intézményvezető szakmai feladatait érintő ismereteket.

Tantárgy tartalma:

Az iskolai autonómia. Előzmények. Az önállóság 5 területe.

Vezetői önállóság a személyzeti munkában és a gazdálkodásban.

Az óvodai nevelési program elemei. A helyi pedagógiai program szerepe és felépítése.

A Szervezeti és Működési Szabályzat szerepe, tartalma.

Az intézményvezető vezetői feladatai.

A nevelőtestületi jogok rendszere.

Tanügyi nyilvántartások.

Ügyiratkezelés a közoktatási intézményekben.

A nevelőtestület belső tagozódása.

A tanulói jogviszony létrejötte és megszűnése.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Írásbeli kollokvium a fent megjelölt témakörökből kollokvium.

Kötelező irodalom:

1. Bosch Márta (2008): Iskolaigazgatás és munkajog 3, Alfa Rehabilitációs Kht., Budapest, ISBN 963-9213-04-7

Ajánlott irodalom:

1. Járai Attila – Járainé Bódi Györgyi (2003): Láttelek, Új Pedagógiai Szemle, Budapest, <https://epa.oszk.hu/00000/00035/00075/2003-10-ta-Tobbek-Lattlek.html>

Tárgynév:	Szervezeti formák és menedzsment
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FKKOZ13
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Erdei Sándor
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	3

Oktatás célja:

A szervezet működésével és a működést meghatározó tényezőkkel kapcsolatos ismeretek nyújtása. A szervezet ösztönző és motiváló eljárásainak megismerése.

A hallgató ismerje fel a szervezetet működtető hatolom (befolyásoló erő) forrásait, legyen képes a konfliktusok forrásait feltárni, egyszerű szervezeti működési diagnosztikai eljárásokat elvégezni és eredményüket értelmezni.

Tantárgy tartalma:

A szervezeti működést meghatározó alapvető tényezők, az emberi hálózatok működése A szervezetekben dolgozó emberek értéknövelő képességének fejlesztési lehetőségei, a hierarchikus rendszerek hatása

A szervezeti eredményesség növelésének lehetőségei és korlátai, a valós érdekérvényesítés szervezetre gyakorolt hatásai

A szervezeti diagnosztika, a fejlesztési koncepciók és módszertanok feldolgozása és gyakorlati kérdései

Csoportok fejlődése, szerepek, konfliktusok és kezelésük

A szervezeti kultúraváltás mint a fejlődés egyik motorja

Szervezetfejlesztési eljárások előnyei és hátrányai

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy prezentáció elkészítése és bemutatása a fent megjelölt témákból.

Kötelező irodalom:

1. Armin Rohm (2016): Változásmenedzsment a szervezetekben, Z-Press Kiadó, Miskolc, ISBN 978-963-9493-86-5
2. Daniel H. Pink (2010): Motiváció 3.0, HVG Könyvek kiadó, Budapest, ISBN 9789633040201

Tárgynév:	Intézményvezetés a gyakorlatban
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FKKOZ14
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Ember Sándor
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+15
Kredit:	3

Oktatás célja:

A kurzus feladata, hogy a hallgató elmélyítse és gazdagítsa tudását a köznevelési intézmények működéséről és gyakorolja azokat a szerephelyzeteket, amelyek a vezetői (szakértői, mentori) munkával összefüggnek. Cél a tapasztalati tanulás, továbbá az önismeret fejlesztése, illetve a csoportokon belüli együttműködés, hálózatosodás elősegítése.

Tantárgy tartalma:

Az iskola/fenntartó történetének főbb állomásai, a fenntartói irányítás elvei, gyakorlata
Az iskola hitvallása, fontosabb statisztikai adatai, képzési struktúrája, pedagógiai programja
Az iskolai SZMSZ felépítése, jellemzői (pl. vezetési szerkezet, szakmai munkaközösségek)
Az intézményi erőforrások (személyi, tárgyi, anyagi)
Az iskolai házirend, a hagyományápolás formái és az intézmény kapcsolatrendszere
Vezetői reflexiók, a vezetői munka kihívásai
Csoportalakítás. Az együttműködéshez szükséges kompetenciák
A csoportmunka során a csapatfenntartó és eljárási szerepek feltárása
Az együttműködés és versengés
Az önismereti fejlesztés eszközei
Kommunikáció csoporton belül és csoportok között, az érdekérvényesítő kommunikáció
Visszajelzések az egyéni és közösségi tevékenységekről

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele írásbeli dolgozat beadása a fent megjelölt témakörök egyikéből.

Kötelező irodalom:

1. 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
2. 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
3. 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
4. 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
5. A gyakorlat helyét biztosító intézmény alapító okirata, pedagógiai programja, szervezési és működési szabályzata, illetve egyéb pedagógiai dokumentumai.

Ajánlott irodalom:

1. Belbin, M. (2003). A team, avagy az együttműködő csoport. Edge 2000 Kft., Budapest. ISBN 9789632068992
2. Sugar, S. és Takacs, G. (2003). Csapatépítő gyakorlatok. City Consulting 92 Bt., Budapest. ISBN 0669000818093

Tárgynév:	Intézménygazdálkodás
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FKKOZ15
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Berényi Attila
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+5
Kredit:	3

Oktatás célja:

A kurzus célja, hogy a hallgató ismerje meg a köznevelési intézmények munkaügyi kapcsolatait, adózását, számvitelének rendjét szabályozó törvényeket, rendeleteket. A hallgató váljon képessé a gazdálkodásról szóló ismereteit – intézményvezetői munkakörben – a gyakorlatban is alkalmazni. Továbbá legyen képes felelősséggel dönteni a köznevelési intézmény gazdálkodását érintő kérdésekben.

Tantárgy tartalma:

Munkaügyi kapcsolatokat szabályzó törvények, rendeletek, intézményi szabályzatok
Munkaügyi dokumentumok, köznevelési érdekegyeztető fórumok, kollektív szerződés
A munka díjazása (pedagógus életpálya-modell)
Személyi jövedelemadó, nyugdíj- és egészségbiztosítás
Egyházi személy
Adómentes juttatások
Tankönyvellátás az iskolában
Közétkeztetés biztosítása a köznevelési intézményekben
Költségvetés és zárszámadás a köznevelésben
A köznevelési intézmények gazdasági ellenőrzési rendszere

Számonkérési és értékelési rendszere:

Írásbeli kollokvium a fent megjelölt témakörökből.

Kötelező irodalom:

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
2. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
3. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
4. A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény
5. 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

Ajánlott irodalom:

1. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
2. A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény
3. 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
4. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

Tárgynév:	Az intézményvezetés módszertana
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FKKOZ16
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Berényi Györgyné
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	10

Oktatás célja:

A hallgató rendelkezzen a köznevelési intézmény vezetéséhez szükséges ismeretekkel és az alkalmazásukat szolgáló gyakorlati megoldások ismeretével. Váljon képessé az elméleti tudás gyakorlati alkalmazására, a stratégiai gondolkodásra, a tanulási folyamat irányítására, a változások kezelésére, a vezetés fejlesztésére PDCA (tervezés, cselekvés, ellenőrzés, beavatkozás) ciklusban.

Tantárgy tartalma:

A vezetés fogalma

A köznevelési intézményvezetőkkel szembeni elvárások teljesítésének elméleti és gyakorlati vonatkozásai: stratégiai tervezés, vezetés, változások menedzselése, megvalósítási folyamatok, benne a tanulási folyamat irányítása, humán erőforrás kezelése, az intézményirányítás egyéb kérdései, vezetésfejlesztés

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele prezentáció készítése és bemutatása a fent megjelölt témakörök egyikéből.

Kötelező irodalom:

1. Klein Sándor (2012): Vezetés- és szervezetpszichológia – Edge 2000 Kft, Érd, ISBN 9789639760073
2. Klein Balázs – Klein Sándor (2007): A szervezet lelke – Edge 2000 Kft, Érd, ISBN 9638692731
3. Barbara MacGilchrist – Kate Myers – Jane Reed (2011): A sikeres iskola- Az intelligensen működő szervezet- Műszaki KK, Budapest, ISBN 9631644586
4. Bertie Everard- Geoffrey Morris (2001): Hatékony iskolavezetés. KÖVI Szeged, ISBN 963-482-177-4

Tárgynév:	Konfliktuskezelés
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FKKOZ17
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kathyné Mogyoróssy Anita
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	7

Oktatás célja:

A konfliktusok felismeréséhez és a hatékony konfliktuskezeléshez szükséges pszichológiai ismeretek aktualizálása, korszerűsítése, bővítése. A konfliktuskezelési módszerek alkalmazásához szükséges jártasságok megalapozása. A konfliktusok saját intézményi kontextust is figyelembe vevő több szempontú elemzése. A megoldás elővátelezésében a szakmai együttműködés lehetőségének felkutatása.

Tantárgy tartalma:

A konfliktus fogalma

A konfliktus megközelítési módjai, szerepük az ember, szervezet, csoport életében

Iskolai konfliktusok

Én és a konfliktus

Konfliktuskezelés, alternatív konfliktuskezelési módszerek

A mediáció fogalma, módszere

Mediáció a gyakorlatban

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: az elméleti ismeretek elsajátításáról és gyakorlati alkalmazásáról konfliktuskezelési teszt és konfliktus-elemzés révén számolnak be a hallgatók.

Kötelező irodalom:

1. Lovass Zsuzsa – Herczog Mária (1999): Mediáció avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés. Műszaki Kiadó, Budapest. ISBN 963-564-590-2
2. Szekszárdi Júlia (2002): Konfliktusok pedagógiája. Könyvmíves, Veszprém. ISBN 9639220841

Ajánlott irodalom:

1. Herczog Mária (szerk.) (2002): Együtt vagy külön. KJK Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest. ISBN 9632246403

Tárgynév:	PR és marketing
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FKKOZ18
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dobos Zita
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	7

Oktatás célja:

A hallgatók megismertetése a PR és marketing alapfogalmaival, alapvető ismeretekkel a PR és marketingeszközökről, azok alkalmazásáról a vezetői munkában. Legyenek képesek PR és marketingstratégia kidolgozására, alkalmazására, fejlesztésére, vezetői céljaik, eredményességük elérése érdekében.

Tantárgy tartalma:

PR és marketing mint az intézményvezetés eszköze

Belső és külső PR, média kapcsolatok, imázs

Szolgáltatás - marketing

Piackutatás

Kommunikációs eszközök

Marketing szemléletű vezetés, marketing, menedzsment

Elemzés, tervezés, végrehajtás, ellenőrzés, értékkeresés, intézményi célok

Versenyhelyzet

A public relations tevékenység gyakorlati feladatai

Rendezvényszervezés

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a kurzus valamely témájából készített (a hallgató intézményére vonatkozó) prezentáció bemutatása.

Kötelező irodalom:

1. Al Riies- Jack Trout (2007): A marketing 22 vastörvénye, Bagolyvár Kiadó, Budapest, ISBN 9789639730250
2. Mónus Ágnes: A bizalomépítés művészete - szakmai lektor Edge 2000 Kft., Budapest, 2003, 148 oldal, ISBN 9632120205
3. Sós Péter János (2009) : Mindennapi PR-ünk, Gyakorlati Public Relations 2009, Budapest : B. Swan Partners Kft., ISBN 978-963-06-7912-1
4. Szeles Péter (1999): Public Relations a gyakorlatban. Geomédia Szakkönyvek, Budapest, ISBN 0109001924572

Tárgynév:	Oktatásirányítási gyakorlat
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FKKOZ19
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Veress Bertalan
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+40
Kredit:	13

Oktatás célja:

A hallgató a gyakorlatra befogadó intézményben szerezzon tapasztalatot a köznevelési intézmény oktatásirányításában. Nyerjen betekintést a hatósági eljárások menetében, dokumentumaiba. Ismerje meg a pedagógiai intézet feladatrendszerét, a szaktanácsadást, váljon képessé a szakértői vélemény elemzésére. Szerezzon gyakorlatot a pedagógiai mérési módszerek alkalmazásában, legyen képes a mérőeszközök vizsgálatára. Ismerje meg az Oktatási Hivatal jogállását, szervezeti és működési rendjét. Szerezzon tapasztalatot az Országos Kompetenciamérés eredményeinek elemzésében, interpretálásában, a közoktatási vizsgarendszer működésében és az érettségi vizsgák szervezésében, lebonyolításában.

Tantárgy tartalma:

Az állami/felekezeti tanügyigazgatás gyakorlata, az eljárások menete, jóváhagyási folyamatok

A pedagógiai intézet feladatrendszere, szaktanácsadás, a szakértői munka elemzése

A mérési módszerek gyakorlatának megismerése, a mérőeszközök vizsgálata

Az Oktatási Hivatal jogállása, szervezeti és működési rendje

Hatósági eljárások

Az Országos Kompetenciamérés eredményei

A közoktatási vizsgarendszer működésének tapasztalatai

Érettségi vizsgák szervezése, vizsgaelnökökre vonatkozó szabályok, a vizsgák tapasztalatai

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a gyakorlati napló kitöltése és egy kiválasztott oktatási irányítási feladat gyakorlati tapasztalatainak megadott szempontok szerinti elemzése, reflexió.

Tárgynév:	Értékelési és mérési módszerek
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FKKOZ20
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Joó Anikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+5
Kredit:	5

Oktatás célja:

A hallgató ismerje a közoktatás központi értékelési rendszerét, a mérések lebonyolításával kapcsolatos intézményi szervezési, szakmai feladatokat. Tudja értelmezni és elemezni a mérési eredményeket, és azokat a gyakorlatban beépíteni az intézmény pedagógiai programjába. Ismerje az intézményi értékelési rendszer kidolgozásának elveit és célját, és legyen képes kiválasztani azokat a mérési módszereket és online megoldásokat, amelyek az intézmény értékelési rendszerét támogatják.

Tantárgy tartalma:

A közoktatás központi értékelési rendszere

A központi mérésekkel kapcsolatos intézményi szervezési, szakmai feladatok

A mérési eredmények beépítése a pedagógiai programba

Az intézményi értékelési rendszer kialakítása, megjelenítése a pedagógiai programban

A mérési módszerek kiválasztása

Az intézmény értékelési rendszerét támogató mérési módszerek kiválasztása

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy elemzés készítése és ppt prezentáció formájában történő bemutatása a hallgató saját intézményének Országos kompetenciamérés legfrissebb intézményi eredményeiből

Kötelező irodalom:

1. Bukorné Bamberger Zsuzsanna 2018. Pedagógiai értékelés.
https://www.oktatas.hu/kozneveles/pok/szekesfehervar/szekesfehervar_pedagogiai_ertekeles
2. Molnár Edit Katalin, Vígh Tibor 2013. A tantervelmélet és a pedagógiai értékelés alapjai.
http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Tantervelmlet_s_a_pedagogiai_rtkels_alapjai/index.html

Ajánlott irodalom:

1. Falus Iván (szerk.) (2004): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Budapest, Műszaki Könyvkiadó. ISBN 963 162 664 4
2. Orosz Sándor (1995): Mérések a pedagógiában. Veszprémi Egyetem Pedagógia-Pszichológia Tanszék, Veszprém.

SAKADOLGOZATI ÚTMUTATÓ ÉS KÖVETELMÉNYEK

Preambulum

A hallgatónak az oklevél/bizonyítvány megszerzéséhez szakdolgozatot, záródolgozatot (a továbbiakban: szakdolgozat) kell készítenie.

A szakdolgozat készítésével kapcsolatos jelen szabályozás a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 38. §-ában rögzített szabályokkal együttesen érvényes. Az útmutatóban nem rögzített kérdésekben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezései érvényesek.

A szakdolgozat célja

A szakdolgozat a szakképzettségnek megfelelő, a szakmához kapcsolódóan bármely témakörben elkészített tudományos jellegű dolgozat, amely a hallgató alapos szaktárgyi felkészültségét bizonyítja, s melynek elkészítésével a hallgatónak tanúsítania kell, hogy tanulmányai során elsajátította a könyvtárhasználat és az irodalomkutatás alapjait, valamint bizonyítja, hogy egyes szakmai kérdések feldolgozása kapcsán képes saját véleményét szabatosan és tömören megfogalmazni, azt megfelelő írásos formában dokumentálni, továbbá bíráló bizottság előtt szóbeli vitában sikeresen megvédeni.

A szakdolgozat követelményei

- 1) Bizonyítsa, hogy a jelölt képes egy – szakmai kompetenciájába illeszkedő – témát logikusan, világosan kifejtett szövegbe szerkeszteni.
- 2) Igazolja, hogy a választott témában ismeri a legfontosabb szakirodalmat, és képes az információkat a tudományos követelményeknek megfelelő hivatkozással saját gondolatmenetébe illeszteni.
- 3) Tanúsítsa, hogy ismeri és helyesen használja a választott téma terminológiáját.
- 4) Empirikus téma esetében képes vizsgálati szempontok kidolgozására és azok elemzésére, következtetések levonására.
- 5) Elméleti téma esetében igazolni tudja a témának a szakterülete szempontjából hasznosítható tanulságait.

A szakdolgozat elfogadott műfajai

- (1) empirikus vizsgálatot bemutató dolgozat,
- (2) szintetizáló jellegű elméleti elemző tanulmány
- (3) innovatív alkotás, valamint annak leírása és
- (4) történeti jellegű elemző vagy leíró munka.

1) Az empirikus vizsgálat lehet felmérés, esetelemzés, kísérlet. A minta nagysága függ a vizsgálat jellegétől. A dolgozat elméleti bevezető részében be kell mutatni a szakterület hazai és fontosabb nemzetközi tendenciáit. Az adatok elemzésére használt statisztikai eljárásokat mindig a megoldandó feladat jellege határozza meg.

2) Az elméleti elemző munka lehet metaanalízis, azaz több tudományos munka szintetizáló áttekintése és az eredmények kvantitatív összegzése, ill. elemző bemutatása. Elvárható a nemzetközi szakirodalmi információs rendszerek segítségével történő irodalmi feltárás, valamint a témával kapcsolatos legfontosabb hazai és külföldi szakirodalom ismerete és elemzése.

3) Az innovatív alkotás az iskolában vagy a közoktatási rendszer egyéb területein közvetlenül alkalmazható tananyag, oktatási segédeszköz kidolgozása (tanterv, tankönyv, teszt, munkafüzet, feladatbank stb.) és szűk körű kipróbálása. A tananyag (taneszköz) általában egy fél tanévet

(kivételes esetben egy tematikus egységet) fogjon át. A munkát bemutató leírásban elemezni kell az alkotás helyét, szerepét, hasonló adatokkal összehasonlítva bizonyítani kell annak újszerű jellegét.

4) A történeti jellegű munka lehet történeti elemzés, esettanulmány vagy leíró-összegző áttekintés egy adott témáról. A szakirodalmi áttekintés mellett a szakdolgozó lehetőség szerint eredeti történeti forrásokat is használjon fel (statisztikai források, levéltári dokumentumok, korabeli kiadványok, sajtódokumentumok).

A szakdolgozat szerkezete, stílusa és külalakja

A szakdolgozat legyen

- a) megfelelően tagolt, az egyes fejezetek épüljenek egymásra, a dolgozat egységes egészet alkosson;
- b) a részek legyenek arányosak, a gondolatmenet legyen világos, az okfejtés logikus;
- c) a stílus alapkövetelménye a szakszerűség, szabatoság, tömörség és a magyaros fogalmazás;
- d) a külalak értékét az adja, ha a dolgozat egésze áttekinthető, rendezett. Fontos a táblázatok, grafikonok, ábrák célszerű elhelyezése, szerkesztése.

A dolgozat javasolt felépítése

- a) tartalomjegyzék
- b) a téma értelmezése, a témaválasztás szubjektív és / vagy szaktudományi alapokon történő indoklása (előszó)
- c) a téma legfontosabb szakirodalmának ismertetése, a munkamódszerek bemutatása
- d) empirikus munka esetén a vizsgálattal igazolandó hipotézis ismertetése
- e) a téma /vizsgálat részletes bemutatása, az adatok elemzése
- f) következtetések levonása, összegzés
- g) irodalomjegyzék
- h) mellékletek

A szakdolgozat formai követelményei

- a) A/4 méretű lap, 2,5 cm margóbeállítás + 1 centiméter kötésmargó használata.
- b) Times New Roman betűtípus, 12 pontos betűméret, legfeljebb 1,5-es sorköz használata.
- c) **A szakdolgozat minimális terjedelme nettó 30 oldal, 60.000 karakter szóközökkel** (a bevezetéstől az összegzésig), de a 60 gépelt oldalt ne haladja meg.
- d) A dolgozat kötése a szokásos fekete kötés. A belső címlapot a 4. sz. függelék szerint kell kialakítani.
- e) A belső címlapot követő oldalra kerül a Tartalomjegyzék. A Tartalomjegyzék tartalmazza a Mellékletek számozott felsorolását is.
- f) A dolgozatot célszerű fejezetekre bontani, s az egyes fejezeteket számozni. A tagoláshoz igazodó fejezetek számozását célszerű a decimális rendszer szerint felépíteni. Az egyes fejezetek arányát a téma jellege határozza meg. Ehhez a témavezetők adnak megfelelő segítséget.
- g) A szakdolgozat értékének növelése céljából empirikus vizsgálatot bemutató tanulmány vagy innovatív alkotás, valamint annak leírása esetében tanácsos ábrák, grafikonok, fényképek elhelyezése a dolgozatban. Amennyiben ezek az éppen tárgyalt összefüggések alátámasztására, illusztrálására szolgálnak, célszerű a szöveg közé történő elhelyezésük. A nagyobb táblázatokat, diagramokat, praktikus külön oldalon, esetleg mellékletben

szerepeltetni. A táblázatokat, ábrákat, grafikonokat stb. címmel és sorszámmal kell ellátni és ezzel az azonosítóval hivatkozni rájuk a szövegben.

- h) A szakdolgozat gépelési, helyesírási és nyelvhelyességi hibái erősen rontják a munka értékét. Ezért célszerű a helyesírást a dolgozat beadása előtt külön is ellenőrizni.
- i) Az irodalomjegyzéket az egyes szerzők családneveinek megfelelően ábécé sorrendben kell összeállítani. A **bibliográfiai adatokat APA stílusban** szükséges feltüntetni. A linkkel való megadás nem elfogadható. Ha egy forrásnak nincsenek bibliográfiai adatai, akkor valószínűleg nem tudományos forrás, felhasználása kerülendő. Törvényre, interneten elérhető konferenciaelőadásra, stb. történő hivatkozást 'további felhasznált források' címszó alatt szükséges feltüntetni.

Példák az **APA hivatkozási stílusra:**

tanulmány folyóiratban

Major, L. (2012). A környezeti nevelés szerepe a környezettudatos magatartás formálásában. *Iskolakultúra*, 12(9), 67-79.

könyv:

Kovátsné Németh, M. (2010). *Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig*. Comenius.

könyvfejezet:

Solymosi, K. (2004). Fejlődés és szocializáció. *N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Buda pest, 39-50.*

Részletes leírás:

https://www.statokos.com/_files/ugd/8838b0_be6799de087b42eea45492b71d75d361.pdf

Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga
Oktatásirányítási gyakorlat
4. félév
0+40 óra, gyakorlati jegy, 13 kredit

OKTATÁSIRÁNYÍTÁSI GYAKORLAT

BÉFOGADÓ NYILATKOZAT
Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga
Oktatásirányítási gyakorlat

Oktatásirányítási gyakorlat
4. félév

Vállaljuk, hogy ..... a
Debreceni Református Hittudományi Egyetem Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga
szakirányú továbbképzési szak hallgatója, intézményünkben.....-tól
.....-ig 40 órás oktatásirányítási gyakorlatát teljesítse.

Dátum:.....

.....
Intézményvezető aláírása
P.h.

.....
a hallgató aláírása

A gyakorlat során a hallgató feladatai, a gyakorlat végén beadandó dokumentumok

Az intézmény dokumentumainak **elemzése** az alábbi szempontok alapján **öt gépelt oldal terjedelemben**. Formai követelmények: Times New Roman, 12 pt, 1,5 sorköz, sorkizárt.

1. Az intézmény pedagógiai arculatának és az intézményi vezetésnek a bemutatása
2. A pedagógiai folyamatok tervezése (munkatervek, intézkedési tervek, továbbképzési program, beiskolázási tervek)
  - A pedagógiai folyamatok tervezésében hogyan valósul meg a stratégiai és operatív tervezés?
  - Milyen az intézményi stratégiai terv és az oktatáspolitikai köznevelési célok viszonya, illetve az operatív tervezés és az intézményi stratégiai célok viszonya?
  - Hogyan történik a tervek megvalósítása?
3. A pedagógiai folyamatok megvalósítása (Pedagógiai program, vezetői pályázat, ötéves intézkedési terv, éves munkaterv, éves intézkedési terv, munkaközösségi tervek, tanmenetek, SZMSZ, mérési és egyéb eredmények, vezetői önértékelés, intézményi értékelés, beszámolók)
  - Hogyan történik a tervek megvalósítása?
  - Milyen az intézmény működését irányító éves tervek és a beszámoló viszonya?
  - Milyen a pedagógusok éves tervezésének és tényleges megvalósulásának viszonya?
4. A pedagógiai folyamatok ellenőrzése (SZMSZ, munkatervek, ellenőrzési dokumentumok, belső ellenőrzési terv, mérési és egyéb eredmények, beszámolók, önértékelés, fejlesztési terv)
  - Hogyan működik az ellenőrzés az intézményben?
5. A pedagógiai folyamatok értékelése (Pedagógiai program; naplók; önértékelési program; éves önértékelési terv; intézményi elvárásrendszer; munkatervek; beszámolók; mérési és egyéb eredmények; interjúk az intézményvezetővel, pedagógusokkal, illetve lehetőség szerint szülőkkel)
  - Hogyan történik az intézményben az értékelés?
  - Milyen a pedagógiai programban meghatározott tanulói értékelés működése a gyakorlatban?
6. A pedagógiai folyamatok korrekciója (önértékelési terv, fejlesztési terv, intézményi önértékelés intézkedési terve, továbbképzési program, beiskolázási terv, munkatervek, beszámolók)
  - Mi történik az ellenőrzés, mérés, értékelés (elégedettségmérés, intézményi önértékelés, pedagógus-értékelés, tanulói kompetenciamérés, egyéb mérések) eredményeivel?

Reflexió írása a szervezeti struktúra és a feladatmegosztás összefüggéseiről (pl. munkaközösség-vezetők szerepe a vezetési funkciók gyakorlásában) intézményi eseményeken való részvétel (pl. nevelési értekezlet, iskolai nagygyűlés, diákönkormányzati program, országos mérés) és személyes tapasztalatok alapján **2 gépelt oldal terjedelemben**. Formai követelmények: Times New Roman, 12 pt, 1,5 sorköz, sorkizárt.

Kérdőíves felmérés készítése és reflexió írása az iskola és szülő kapcsolatáról **vagy** az iskolai kommunikációról **2 gépelt oldal terjedelemben**. Formai követelmények: Times New Roman, 12 pt, 1,5 sorköz, sorkizárt.

IGAZOLÓLAP

Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga
Oktatásirányítási gyakorlat

Oktatásirányítási gyakorlat
4. félév

Igazolom, hogy.....a Debreceni Református
Hittudományi Egyetem Közoktatási vezető és pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési
szak hallgatója intézményünkben .....- tól
.....-ig 40 órás oktatásirányítási gyakorlatát teljesítette.

Dátum:.....

.....
intézményvezető

P.h.